

Рецензії, хроніки та персоналії

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію Альошиної Алли Іванівни «Профілактика й корекція опорно-рухового апарату в дошкільнят, школярів та студентської молоді в процесі фізичного виховання»

Уклад життя сучасного суспільства вирізняється великим ступенем динамізму, напруженістю, різким зростанням обсягу інформації. Виражений дисбаланс навантажень підсилює дезадаптацію людини.

Однією з важливих складових частин сучасної парадигми оздоровчої рухової активності є концепція формування здоров'я особи за допомогою залучення до здорового способу життя, ключовим і генеруючим чинником якого є рухова активність.

Сучасний стан здоров'я населення України в цілому, дітей і молоді, зокрема, є суттєвим викликом суспільству та державі й, без перебільшення, становить реальну загрозу для гуманітарної безпеки. Функціональні порушення постави – один із найбільш розповсюджених відхилень у скелетно-м'язовій системі в дітей та молоді.

Ураховуючи те, що кількість функціональних порушень ОРА серед дітей і молоді постійно зростає, актуальною є розробка концепції профілактики й корекції функціональних порушень ОРА дітей та молоді із застосуванням сучасних технологій.

Немає сумнівів у тому, що монографія, буде цікава кожному фахівцю як у галузі фізичного виховання, так і в галузі фізичної реабілітації.

Методологічну основу дослідження становлять діяльнісний, особистісно орієнтований та системний методологічні підходи; концептуальні положення гуманістичної філософії про людину, особистість, її призначення як найвищої цінності, суб'єкта

відносин і розвитку; педагогічні концепції фізичного розвитку особистості.

В основу методології досліджень покладено діалектико-матеріалістичний метод, науковий метод та системний підхід.

Рецензована робота складається з вступу, чотирьох розділів, кожен із яких, незважаючи на їх тісний логічний взаємозв'язок, має свою специфіку, та списку використаних джерел, який складається з 343 найменувань.

Перший розділ «Профілактика й корекція функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей та молоді як наукова проблема» містить аналіз даних науково-методичної літератури, який дає можливість узагальнити теоретичну інформацію щодо будови й функцій хребетного стовпа та стопи людини, методів діагностики й оцінки їхнього стану, особливостей формування в процесі онтогенезу, функціональних порушень ОРА, а також засоби та методи їх профілактики й корекції. У процесі досліджень виокремлено детермінанти, які впливають на формування хребетного стовпа та стопи людини. Зазначається, що у формуванні правильної постави головну роль відіграє не лише сила м'язів, а й узгодженість

А. І. Альошина

Профілактика й корекція порушень
опорно-рухового апарату в дошкільнят,
школярів та студентської молоді
в процесі фізичного виховання

довільного та недовільного тонічних напружень різних м'язових груп. Також встановлено, що рівень рухової активності в дітей і молоді значною мірою зумовлений організацією фізичного виховання в школі й ВНЗ та їх залученням до організованих і самостійних занять у позаурочний час.

У другому розділі роботи «Характеристика стану опорно-рухового апарату й фізичної підготовленості дітей та молоді» представлено результати констатувального експерименту, у процесі якого визначено функціональні порушення ОРА, особливості просторової організації тіла, функціонального стану ОРА та фізичну підготовленість дітей і молоді з різними типами постави.

Результати констатувального експерименту засвідчують регресивні зміни показників сагітального профілю ОРА дітей і молоді та динаміки їхньої фізичної підготовленості, що дає підставу стверджувати про недостатньо ефективну організацію процесу фізичного виховання в дошкільних і шкільних закладах освіти, а також про відсутність його наступності щодо профілактики й корекції функціональних порушень ОРА в системі ВНЗ, що підтверджує потребу його оптимізації за допомогою впровадження сучасних профілактично-оздоровчих та корекційних технологій.

У третьому розділі монографії «Концепція профілактики й корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей та молоді в процесі фізичного виховання» на підставі даних констатувального експерименту та аналізу передумов, що впливають на характер і спрямованість профілактично-оздоровчих та корекційних заходів, розроблено концепцію профілактики й корекції функціональних порушень ОРА дітей і молоді в процесі фізичного виховання. Розроблена концепція побудована із застосуванням специфічного понятійно-категоріального апарату, який визначає мову теорії-складника й покликаний досить точно відобразити онтологічну сторону наукового пізнання в галузі ключової проблеми. У концепції всі елементи, що об'єднані фундаментальним задумом і провідною ідеєю, являють собою сукупність поглядів, а її концептуальна основа – це мета, завдання, принципи й методи, які забезпечують розуміння її системних механізмів, алгоритм побудови та функціонування.

У четвертому розділі «Упровадження та оцінка ефективності розробленої концепції технології профілактики й корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей та молоді в процесі фізичного виховання» представлено результати формувального експерименту. Так, розроблена концепція технології профілактики й корекції функціональних порушень опорно-рухового апарату дітей та молоді в процесі фізичного виховання знайшла своє практичне застосування з модифікацією окремих структурних компонентів залежно від об'єкта впровадження в процес фізичного виховання дітей 5–6 років, молодших школярів, дітей середнього шкільного віку та студентів.

Узагальнення отриманих даних свідчить про ефективність реалізації й виразну спрямованість розробленої концепції профілактики та корекції функціональних порушень ОРА дітей і молоді в процесі фізичного виховання. Отримані дані розкривають можливості та перспективи якісного й ефективного застосування запропонованих освітніх програм та інноваційних технологій у навчальному процесі дітей дошкільного, молодшого, середнього й старшого шкільного віку, а також студентів для успішного становлення та розвитку їхньої здоров'яформувальної діяльності.

Аналіз змісту монографії та представлені практичні висновки за матеріалом досліджень обґрунтовують практичну значимість наукового видання й дають підставу стверджувати, що теорія та практика фізичного виховання поповнилися цінним екземпляром, відкриваючи перспективні шляхи професійного становлення майбутніх фахівців у галузі фізичного виховання.

Рецензент – Цьось Анатолій Васильович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, перший проректор, проректор з адміністрування та розвитку Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.